

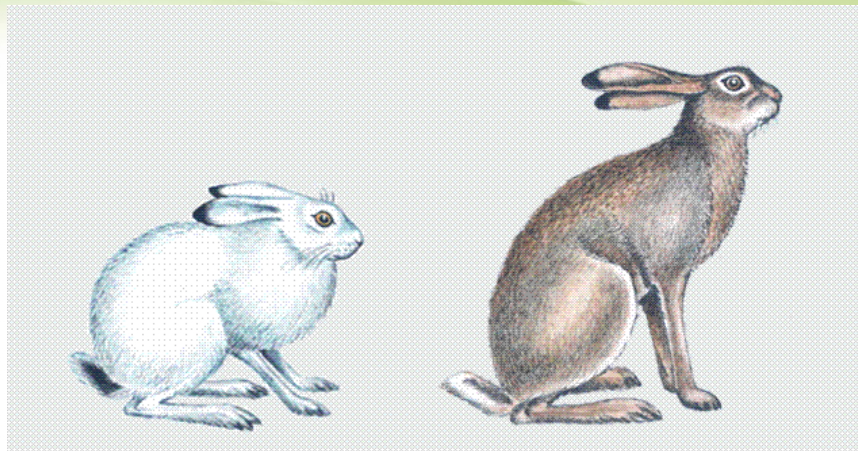

Kiškis

2015

Išvaizda

Nuotraukos autorius Romualdas Barauskas
(www.naturephoto.lt)

Baltasis kiškis

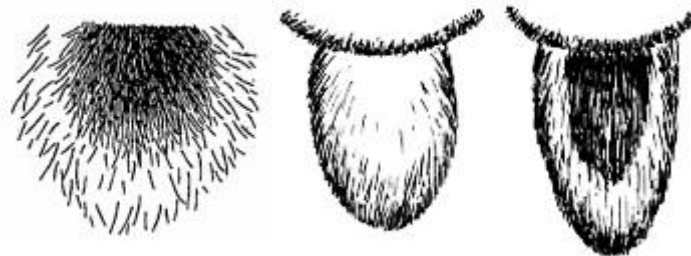
Nuotraukos autorius Renatas Jakaitis
(www.naturephoto.lt)

Pilkasis kiškis

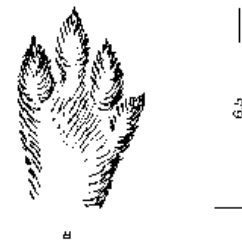
Kaip atskirti?

- Pilkieji kiškiai mėgsta atviras vietas: pievos, kultūrinių želdinių plotai, pamiškės. Baltieji kiškiai mieliau gyvena gausiai medžiais apaugusiose teritorijose;
- Žiemos metu baltasis kiškis pakeičia kailį iš pilkšvai rusvo į baltą. O pilkasis įgauna šviesesnius kailinius, nei esti šiltuoju metų laiku;
- Pilkojo kiškio ausys ilgesnės (9,5 – 14 cm) nei baltojo kiškio (7,5 – 10 cm);
- Jei pilkojo kiškio ausis palenktumėm į nosies pusę, tai ilgio užtektų pasiekti nosies galiuką, o baltojo kiškio ausų ilgis vos tesiektų;
- Pilkojo kiškio uodega pleišto formos su juoda žyme ir ilgis 7,2 – 14 cm;
- Baltojo kiškio uodega ovalo formos, balta ir ilgis 5 – 10,5 cm;

Pēdsakai

Pėdsakai

1 - 3 pav. Vasarą dažniausiai tenka pamatyti ne trynių pėdsakus, bet grunte paliktas nagų žymes.

Pėdsakai

4 - 6 pav. Žiemos metu pėdsakai žymiai ryškesni nei vasarą. Nesunkiai galima atskirti priekinius ir galinius pėdsakus, tam tikrais atvejais nustatyti ar tai pilkojo, ar baltojo kiškio pėdsakai.

Šeimos struktūra ir gyvensena

- Didesnę metų dalį gyvena pavieniui;
- Aktyvūs buna iš ryto ir saulei besileidžiant (sutemų metu). Žiemos metu pasitaiko dienų, kuomet būna aktyvūs naktį.
- Ramiose vietose tame pačiame guolyje gali nakvoti kelis kartus iš eilės;
- Pasimaitinęs eina pogulio;
- Guoliai būna natūralūs (įdubimai, aukšta žolė, šalia krūmų, medžių) arba guolį patys išsikasa.
- Žiemos metu įsikasa į sniegą;
- Vėjuotą dieną linkęs slėptis atvirose vietose, o ramiu oru – pamiškėse;
- Gyvenamoji teritorija gali būti apie 3 km skersmesnis;
- Jei nėra trikdomi, tuomet turi pamėgtas vietas;

Veisimasis

- Ruja prasideda apie sausio mėnesio antrąją pusę. Esant labai atšiauriam orui – pasislenka ir prasideda apie vasario mėnesį;
- Veisimosi laikotarpiu kiškiai gyvena būriais.
- Tarp patinų vyksta įdomios ir gražios pasižiūrėti kovos;
- Anksčiau pradeda rujoti senės patelės;
- Patelės subręsta 7 – 8 mėn., patinėliai – 5 – 6 mėn. Tačiau galutinai subręsta sulaukę vienu metų;
- Pilkojo kiškio nėštumas trunka 44 – 46 dienas, baltojo 47 – 55 dienas;
- Ankstyvose vadose gimsta 1 – 2 jaunikliai, o vasaros metu pasitaiko pagausėjimas 3 – 4 jaunikliais;

Mityba

- Baltojo kiškio mityboje didžiąją dalį sudaro sumedėję augalai, krūmai;
- Pilkojo kiškio mityboje didžiąją dalį sudaro žoliniai augalai. Tik šaltuoju metų laikų daugiau pradeda maitintis medžių žieve, pumpurais;

Mitybos žymės

7 - 8 pav. Kiškis graužia tiek viršutiniiais, tiek apatiniais dantimis (kandžiais).

Mitybos žymės

Mitybos žymės

9 pav. Žiemos metu kiškiai dažnai maitinasi žiemkenčių laukuose.

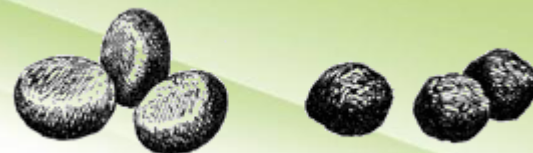
Mitybos žymės

10, 11 pav. Šalia maitinimosi vietų aptinkamos spiros, kurių spalva ir forma priklauso nuo maisto, kurio maitintasi, savybių

Mitybos žymės

↑ 12 pav. Šviežios spiras.

13 - 14 pav. Ten kur kiškiai maitinasi, galima aptikti spiras. Vieno tuštinimosi metu išmetama viena spira.

Veiklos žymės

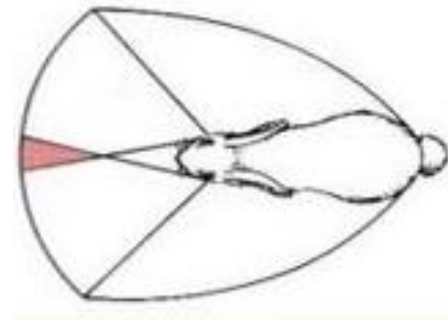

15 - 16 pav. Dažniausiai pastebime pėdsakus, spiras, bei apgraužtus sode medelius. Tačiau kartais pasiseka atrasti vietas, kuriose kiškiai slepiasi ar ilsisi.

Įdomūs faktai

- Kiškis turi stiprias kojas ir didelę širdį. Nedidelę atkarpą gali bėgti 80 km/h (22 m/s) greičiu, o pašokti apie 2 metrus į viršų;
- Teritoriją apžiūri atsistodamas ant užpakalinių kojų;
- Maitina visus sutiktus kiškių jaunikius, neišskirdami savųjų;
- Kiškių binokulinis laukas žiūrint į priekį 30° , o tagal – 9° . Monokulinis – $170,5^\circ$.

Kiškis tautosakoje, mitologijoje

1. KINIJOJE kiškis simbolizavo imperatoriaus žmoną, ilgaamžiškumą. Kiškis buvo antras iš 12 Kinijos imperatoriaus emblemų, simbolizuojančių in (yin) pradą monarcho gyvenime. Kinai kiškį traktavo kaip gyvūną, nuspėjantį ateitį, tikėjo, kad jis gyvena Mėnulyje.
2. AMERIKOS indėnams Didysis Kiškis Manabozo - tėvas ir sergėtojas, kūrėjas ir transformuojanti jėga, keičianti žvėrišką žmogaus prigimtį. Jis vaidina Gelbėtojo, Kūrėjo, Klestėjimo, Šviesos personifikacijos vaidmenį. Tai Didysis Manitu, gyvenantis Mėnulyje su savo močiute; "visų vandenų davėjas, vėjų valdovas ir sniego brolis".
3. AFRIKIEČIŲ mitologijoje hugenotams kiškis irgi asocijavosi su Mėnuliu.
4. BUDIZME kiškis buvo Budos apgyvendintas Mėnulyje. Kai Buda buvo alkanas, kiškis pasiukodamas pasiūlė save kaip maistą ir pats šoko į ugnį. Indų ir budistų mene kiškis pasirodo su nepilnu mėnuliu.